

NBA Programma Kennis Delen

"Individueel is de accountant beperkt in zijn mogelijkheden signalen af te geven. Maar collectief kunnen beroepsgenoten wel degelijk hun stem laten horen. Door het delen van ervaringen kunnen risico's in het maatschappelijk systeem eerder worden getraceerd en gesignaleerd."

Jan Helderman, voorzitter NIVRA, 16 april 2008

Een signaleringsproces

De NBA is in 2010 gestart met het beleidsprogramma Kennis Delen. In dit programma wordt de collectieve kennis van accountants ingezet om vroegtijdig risico's te signaleren in maatschappelijke sectoren of bij relevante maatschappelijke thema's. Dit betreft met name risico's op het gebied van bestuur, bedrijfsvoering, verslaggeving en controle. Risico's met een systematisch karakter die duiden op problemen die een specifieke organisatie overstijgen en een grote maatschappelijke impact kunnen hebben. Het belangrijkste communicatiemiddel van het programma is de **Publieke Management Letter (PML)**. Daarnaast worden open brieven en discussierapporten uitgebracht.

De Signaleringsraad

Belangrijk onderdeel van het programma is de **Signaleringsraad**: de maatschappelijke filter voor de uitkomsten en signalen uit het Kennis Delen. De zes leden van de Signaleringsraad leggen de verbinding met ontwikkelingen in de samenleving. Ze zijn verantwoordelijk voor het beoordelen van de maatschappelijke betekenis van de signalen en aanbevelingen in een PML. De Raad werkt sectoroverschrijdend. Zij staat onder voorzitterschap van prof.dr. Martin Hoogendoorn, hoogleraar externe verslaggeving aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Hoe werkt het precies?

In alle sectoren kijken accountants – zowel controlerende accountants als accountants die een financiële of bestuurlijke functie vervullen (accountants in business) – in de keuren van organisaties. Ze signaleren risico's en zaken die om bijzondere aandacht vragen. Daarbij gaat het zowel om risico's die direct te maken hebben met de kernfunctie van een accountant (financiële informatievoorziening via de jaarrekening) als om andere thema's. In dit kader wordt wel gesproken van 'hoofdvangst' en 'bijvangst' van de accountant. Signalen over die hoofd- en bijvangst worden afgegeven via de jaarlijkse management letter, bedoeld voor de bestuurders en commissarissen van de organisatie. Maar soms kan het wenselijk zijn die signalen ook sector- of maatschappijbreed aan te kaarten, zodat meer partijen daarop kunnen reageren. In anonieme vorm, met respect voor de geheimhoudingsplicht van de accountant. Dat is het uitgangspunt van het programma Kennis Delen, dat zichtbaar wordt via de PML.

De inhoud van een PML komt via een zorgvuldig proces tot stand. Vanuit het NBA bureau wordt het proces begeleid door het **Programmateam Kennis Delen**:

- In een **Visiebijeenkomst** wordt het door de Signaleringsraad gekozen onderwerp (sector of thema) bediscussieerd en nader afgebakend.
- Tijdens **Expertbijeenkomsten** wordt de kennis over het onderwerp anoniem door een expertgroep van accountants gebundeld uit de individuele managementletters die openbaar accountants jaarlijks aan hun opdrachtgevers schrijven.
- De hieruit voortvloeiende signalen, voorbeelden en aanbevelingen worden gepresenteerd tijdens een besloten **Sector/Themabijeenkomst**, waarna de belangrijkste stakeholders de gelegenheid krijgen om schriftelijk op de concept PML te reageren.
- Daarna wordt de **definitieve versie** uitgebracht, inclusief de schriftelijke reacties. Indien mogelijk wordt een openbare debatsessie georganiseerd of de publicatie gepresenteerd op een gezaghebbende bijeenkomst in de betreffende sector of over het betreffende thema.
- **Het succes van een PML** hangt vooral af of deze wordt geagendeerd dan wel benoemd in debatten over het betreffende onderwerp. De nazorgfase is daarom ook belangrijk.

Publicaties

Het programma Kennis Delen voorziet duidelijk in een behoefte en wordt door alle betrokken partijen gewaardeerd. De geheimhoudingsplicht is in de praktijk geen beletsel gebleken voor het delen van kennis met beroepsgenoten en stakeholders. Het krijgt ook internationaal navolging getuige de publicaties van de zusterinstituten ICAEW in Engeland (Audit Insights) en IDW in Duitsland (Trendwatch).

Inmiddels heeft de NBA de volgende publicaties uitgebracht:

- 2017: Woningcorporaties
- 2016: Cyber Security, Energiesector en Wetgevingslasten
- 2015: Curatieve zorg en Horeca
- 2014: Life Sciences en Banken
- 2013: MBO scholen, Risicomanagement en Transport en Logistiek
- 2012: Gemeenten, Toon aan de Top en Goede Doelen
- 2011: Commercieel Vastgoed, Pensioenen en Glastuinbouw
- 2010: Verzekeringen en Langdurige Zorg

Meer weten? Kijk op nba.nl/themas/kennis-delen-en-pml/